

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ АВТОМАТИЗАЦІЇ

Феденько Світлана Миколаївна*, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фармацевтичного управління, технології ліків та фармакогнозії
Івано-Франківський національний медичний університет

Плекан Марія Володимирівна**, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і аналізу

Національний університет «Львівська політехніка»

Юрченко Олександр Анатолійович***, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

*ORCID 0000-0001-7650-3569

**ORCID 0000-0003-2715-1290

***ORCID 0000-0002-8447-6510

© Феденько С.М., 2024

© Плекан М.В., 2024

© Юрченко О.А., 2024

Стаття отримана редакцією 23.11.2024 р.

The article was received by editorial board on 23.11.2024

Вступ. Важливість бухгалтерського обліку та аудиту важко переоцінити, адже вони є ключовими компонентами у контролі за грошовими потоками в усіх аспектах людської діяльності. Ці сфери не лише визначають економічні та соціальні стандарти життя, але й створюють цифрову основу для ухвалення складних управлінських рішень. У зв'язку з цим впровадження цифрових інструментів в бухгалтерський облік стає надзвичайно важливим як для самих бухгалтерів, так і для управлінського персоналу, який активно користується даними з бухгалтерії при прийнятті своїх рішень.

Варто зауважити, що у 1990-х роках, з розвитком технологій, економічні одиниці почали все більше інвестувати в діджиталізацію, яка на той час обмежувалася створенням веб-сайтів, різноманітним обладнанням і програмним забезпеченням. Сьогодні діджиталізація досягла нових висот. Встановити загальноприйняте визначення важко, оскільки це абстрактний термін, що має безліч змінних. За словами Т. Ritter та С. L. Pedersen [1] цифровізація передбачає інтеграцію технологій у всіх секторах бізнесу, що призводить до фундаментальних змін у його функціонуванні й вартості, яку він пропонує кінцевому споживачеві. Це означає, що процес діджиталізації для кожного бізнесу є унікальним, залежно від специфіки діяльності, інформаційних потреб і наявних ресурсів. На відміну від банківської системи, де діджиталізація охоплює як перенесення даних у віртуальне середовище, так і їх доступність для клієнтів, у сфері бухгалтерського обліку діджиталізація може означати, наприклад, використання інтегрованого програмного забезпечення для управління бізнесом, яке доступне як на мобільних пристроях (телефон, планшет), так і на стаціонарних (персональний комп'ютер).

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Наукова база дослідження обраної теми складалася з низки різноманітних джерел, які охоплювали ключові аспекти цієї теми. Зокрема, у своїй роботі автор Knudsen D.-R [2] стверджує, що цифровізація не змінить основні складові обліку, але радикально трансформує його внутрішні процеси. Інші автори [3; 4] зазначають, що сфера обліку є однією з найбільш вразливих до цифрової трансформації, оскільки більшість завдань, виконуваних

бухгалтерами, є рутинними. Значний вклад в дослідження процесів діджиталізації зробили науковці D.M. Coman та ін. [5]. В своїй науковій роботі автори висловили думку, що збільшення темпів діджиталізації у фінансово-бухгалтерському відділі шляхом інтеграції ІКТ-інструментів є одним із життєздатних рішень для розв'язання проблем, пов'язаних із неможливістю співробітників виконувати свої обов'язки, а також для оптимізації існуючих процесів.

З 2020 року діджиталізація увійшла у всі сфери діяльності як необхідність, зобов'язуючи управлінський склад економічних одиниць до прийняття цього рішення через наслідки кризової ситуації у сфері охорони здоров'я.

Дослідження [6–9], проведені за цей період, свідчать про те, що представники академічного середовища вважають, що діджиталізація процесів у фінансово-обліковому відділі має на меті:

1. *Автоматизацію бухгалтерських процесів для підвищення щоденної ефективності.* Діджиталізація дає змогу виконувати рутинні завдання з певною швидкістю (до п'яти разів швидше, ніж ручним способом). Таким чином, автоматизація процесів зменшує час, витрачений на рутинні операції, що підвищує доступність й продуктивність працівників для виконання більших обсягів роботи.

2. *Відстеження та доступ до бухгалтерських даних в реальному часі.* Використання хмарних технологій забезпечує доступ до бухгалтерської інформації та можливість роботи поза офісом. Перенесення даних у хмару дозволяє в реальному часі відстежувати та оптимізувати процеси у фінансово-обліковому відділі, що позитивно впливає на комунікацію з усіма учасниками (працівниками, клієнтами, державними органами тощо).

3. *Перенесення бухгалтерських транзакцій до географічно розташованих співробітників і клієнтів поза традиційним офісом.* Хмарний облік забезпечує можливість віддаленої роботи для співробітників і клієнтів, що є суттєвою перевагою в умовах пандемії. Пандемія COVID-19 підкреслила здатність економічних одиниць організуватися та знайти альтернативи під час локдауну, запровадженого для запобігання поширенню вірусу.

Таким чином, вищезгадані дослідження та публікації становлять лише частину багатогранного поля сфери діджиталізації бухгалтерського обліку. Проте, незважаючи на велику кількість досліджень, розкриття сучасних тенденцій та інструментів автоматизації облікових процесів потребує додаткових розвідок та осучаснення.

Метою статті є висвітлення особливостей розвитку процесів діджиталізації в бухгалтерському обліку в сучасних трансформаційних умовах. Згідно мети перед дослідженням поставлені такі завдання: систематизувати сучасні інструменти автоматизації облікових процесів в умовах діджиталізації; узагальнити подальші тенденції впровадження цифрових технологій в трансформаційних умовах України.

Основний матеріал і результати. Як виділяв в своїй науковій роботі D.-R. Knudsen [2], історично бухгалтерський облік еволюціонував разом із розвитком інформаційних технологій. *Перший етап* технологічного прогресу, який суттєво змінив діяльність організацій і бухгалтерів, пов'язаний з появою комп'ютеризованих інформаційних систем у 1960–1970-х роках.

Другий етап характеризувався розвитком Всесвітньої павутини та інтегрованих інформаційних систем (далі – ІС). На межі 1990-х і 2000-х років системи ІС і системи управління ресурсами (ERP) стали актуальними темами в ІТ-секторі. ERP системи є прикладами інформаційних систем, орієнтованих на транзакції. Ці системи дали змогу бухгалтерам забезпечити більш ефективний обмін інформацією по всій організації.

Третій етап технологічного прогресу – це діджиталізація, яка має суттєвий вплив на функціонування організацій, включно з роботою бухгалтерів. На відміну від ІС, діджиталізація охоплює ширший спектр технологічних об'єктів, поєднаних із соціально-технічними властивостями. Діджиталізація трансформує та розширює види і джерела даних, що використовуються бухгалтерами, змінюючи важливі процеси обліку [2].

Необхідно розрізнити поняття діджиталізація та цифрової трансформації. Діджиталізація – це технічний процес переведення аналогової інформації в цифровий формат, тоді як цифрова трансформація передбачає суттєві організаційні зміни, викликані цифровими технологіями [10]. Діджиталізація перебуває десь посередині між цими процесами й супроводжується важливими змінами, пов'язаними із соціально-технічними структурами [4].

Отже, в таблиці 1 авторами систематизовано основні інструменти автоматизації, які використовуються в практиці сучасних спеціалістів з бухгалтерського обліку.

**Основні інструменти автоматизації, які використовуються
в практиці сучасних спеціалістів з бухгалтерського обліку**

Інструменти	Опис	Вплив на облікові процеси	Коментар автора
1	2	3	4
Традиційні інструменти автоматизації бухгалтерського обліку на українських підприємствах			
Програмне забезпечення для бухгалтерського обліку	Спеціалізовані програми (BAS Бухгалтерія, SAP, QuickBooks, AmoCRM, Microsoft Dynamics 365, Oracle NetSuite, інші локальні рішення)	Автоматизація облікових записів, зменшення часу на обробку даних, зниження ймовірності помилок.	Програмне забезпечення, яке обирається підприємством, має відповідати специфіці його діяльності й потребам. Слід не тільки мати сучасні програми, а й проводити регулярне навчання персоналу для ефективного використання їх можливостей.
Автоматизовані системи звітності	Інструменти, які автоматично формують фінансові звіти на основі введених даних.	Підвищення точності звітності, скорочення часу на підготовку звітів, легкість у відстеженні змін.	Вважаємо, що це дозволяє підприємствам швидше реагувати на зміни ринку та приймати обґрунтовані рішення.
Системи електронного документообігу	Платформи для створення, обробки й зберігання електронних документів.	Оптимізація процесів обробки документів, зменшення витрат на паперову документацію, покращення зберігання.	Перехід на електронний документообіг значно зменшує ризик втрати важливих документів. Вважаємо, що це не лише підвищує ефективність, але й сприяє екологічним ініціативам, зменшуючи використання паперу.
Інструменти для управлінського обліку	Програмні продукти для аналізу витрат, прибутків та прийняття управлінських рішень.	Підвищення ефективності управлінських рішень на основі даних, можливість сценарного аналізу.	Ефективний управлінський облік дає змогу не лише контролювати витрати, а й планувати розвиток. Вважаємо, що без даних, отриманих із цих інструментів, стратегічне управління є практично неможливим.
Цифрові інструменти автоматизації бухгалтерського обліку на українських підприємствах			
Технології штучного інтелекту (AI)	Використання AI для аналізу даних, прогнозування й автоматизації рутинних задач.	Підвищення точності прогнозів, автоматизація обробки великих обсягів даних, виявлення аномалій у фінансах.	Використання AI може кардинально змінити підходи до бухгалтерського обліку, зменшуючи ризик людських помилок. Тож на сьогодні, цей напрям є ключовим для подальшого розвитку фінансових технологій.
Мобільні додатки	Додатки, що дозволяють вести облік і отримувати звіти з мобільних пристроїв.	Зручність доступу до фінансової інформації в будь-який час і в будь-якому місці, підвищення продуктивності.	Мобільні додатки створюють можливості для більшої гнучкості в роботі бухгалтерів. Вважаємо, що доступ до даних на ходу може значно підвищити оперативність прийняття рішень.
Хмарні технології	Системи обліку, доступні через Інтернет, що забезпечують доступ до даних з будь-якого місця.	Спрощення доступу до інформації, можливість роботи в режимі реального часу, підтримка дистанційної роботи.	Завдяки доступу до потужних ресурсів без необхідності інвестувати в обладнання, компанії можуть швидше впроваджувати інновації, зосереджуючи більше уваги на розвитку продуктів і послуг. Це створює сприятливе середовище для стартапів та малих підприємств, які отримують можливість конкурувати з великими компаніями на рівних.
Блокчейн	Технологія, що забезпечує безпечне й прозоре ведення обліку транзакцій через дистрибуцію даних.	Збільшення прозорості фінансових операцій, зменшення ризику шахрайства, автоматизація угод через смарт-контракти.	Блокчейн може стати важливим інструментом у бухгалтерії, підвищуючи довіру між контрагентами. Вважаємо, що його впровадження може суттєво змінити підходи до фінансового обліку та контролю.

1	2	3	4
Big Data	Технології обробки великих обсягів даних, що дозволяють аналізувати фінансові дані в реальному часі.	Поглиблений аналіз фінансових тенденцій, можливість прогнозування ризиків та виявлення нових бізнес-можливостей.	Використання Big Data в бухгалтерії відкриває нові можливості для аналізу та прийняття рішень. Великі дані використовуються в обліку для аналізу фінансових показників, виявлення тенденцій та аномалій, прогнозування майбутніх доходів і витрат, а також для прийняття обґрунтованих рішень на основі глибокої аналітики даних.

Джерело: систематизовано авторами на основі [2; 5; 8; 9; 11]

Отже, в таблиці 1 авторами розділено інструменти автоматизації бухгалтерського обліку на традиційні та цифрові, що відображає еволюцію підходів до облікових процесів в умовах швидко змінюваного економічного середовища. Традиційні інструменти, такі як програмне забезпечення для бухгалтерського обліку та системи електронного документообігу, базуються на застарілій архітектурі та обмеженій інтеграції, що може негативно впливати на ефективність облікових процесів.

Натомість цифрові інструменти, такі як технології штучного інтелекту, хмарні рішення та блокчейн, пропонують більш високий рівень автоматизації, гнучкості та аналітики, що дає змогу підприємствам оперативніше реагувати на зміни в бізнес-середовищі.

Впровадження цифрових інструментів у бухгалтерський облік призводить до суттєвих змін у процесах документування. По-перше, спостерігається значне зростання використання електронних документів, що полегшує обмін інформацією. По-друге, з'явилася можливість автоматичного формування первинних документів, що значно економить час. Нові технології також відкривають можливості для покращення безпеки даних, завдяки новим системам шифрування та аутентифікації.

Перспективи впровадження блокчейн-технологій у фінансово-економічній сфері виглядають багатообіцяючими, особливо в банківському секторі та державному управлінні.

Однак для успішної інтеграції цієї технології в управлінський та фінансовий облік необхідно чітко законодавче врегулювання. Смарт-контракти, що є новим форматом угод, можуть значно змінити взаємодію суб'єктів господарювання за умови створення відповідної нормативної бази. Ці контракти вже активно застосовуються у фінансах, електронній торгівлі, логістиці, аудиті та оподаткуванні. Впровадження смарт-контрактів може революціонізувати документообіг, але наразі питання інтеграції цифрових і реальних активів залишається актуальним і вимагає додаткового розв'язання [12].

Отже, серед подальших тенденцій документування фактів господарського життя з використанням цифрових технологій необхідно виокремити наступні напрями:

1. *Накопичення й первинна обробка облікових даних тепер можуть здійснюватися не лише на робочих місцях з установленими комп'ютерами, а в будь-якому місці з доступом до Інтернету завдяки хмарним технологіям.* Це призводить до значного скорочення обсягу паперових документів і наближає підприємства до повністю безпаперової системи обліку. Однією з переваг хмарного програмного забезпечення є можливість отримання доступу до документів у будь-який час і з будь-якого місця, що забезпечує зручність для користувачів. Сучасні облікові програми, такі як BAS Бухгалтерія, дозволяють на основі первинних документів автоматично формувати інші документи, що істотно спрощує процес ведення обліку. Наприклад, на базі «Рахунку на оплату покупцю» можна створити документи «Реалізація товарів та послуг» або «Платіжне доручення», а також автоматично вносити первинні документи до системи і формувати звіти.

2. *З'являється можливість ведення облікових даних за допомогою різноманітних пристроїв.* Це не обмежується лише сканерами штрих-коду для швидкого пошуку товарів чи касовими апаратами для обліку виручки в роздрібній торгівлі, але також включає використання смарт-карток для обліку праці та зарплати, а також ваг для автоматичної передачі даних про вагу товарів [12]. Впровадження технології Інтернет речей (IoT) може значно змінити ситуацію в обліку: оснащення механізмів і станків датчиками, контролюючими пристроями та процесорами дозволяє здійснювати збір аналітичних даних під час виробництва. Після обробки цієї інформації та її передачі в облікові системи, автоматично формується база даних про стан обладнання та відповідні виробничі процеси. За умов надійної роботи

фізичних пристроїв, участь людини в складанні первинних документів може стати непотрібною, що суттєво підвищує ефективність обліку.

3. *Платформи для управління фінансами (FP&A)* також стають важливими інструментами в автоматизації бухгалтерського обліку, оскільки інтегрують бюджетування, прогнозування та звітність в єдине рішення. Це не лише спрощує управлінські процеси, а й відкриває нові можливості для покращення управління фінансами. Таким чином, впровадження сучасних інструментів автоматизації в бухгалтерський облік є обов'язковим кроком до підвищення якості фінансової інформації та ефективності підприємств у умовах цифрової трансформації.

Висновки. Впровадження сучасних інструментів автоматизації бухгалтерського обліку викликає значні зміни, які стосуються всіх етапів технологічного процесу обробки інформації. У цьому процесі зберігаються всі елементи методології бухгалтерського обліку, але вони зазнають трансформації як у формі, так і в сутності. Розкриття характеристик таких цифрових технологій, як хмарні технології, блокчейн, штучний інтелект, Інтернет речей тощо дозволило виділити особливості організації документування та їх подальші тенденції. Завдяки цим змінам з'являються нові можливості для оптимізації облікових процесів, що підвищує ефективність роботи бухгалтерії. Таким чином, адаптація до сучасних цифрових інструментів стає необхідною умовою для успішного ведення бухгалтерського обліку в умовах швидко змінюваного бізнес-середовища.

Також варто констатувати, що у період активної цифрової трансформації соціально-економічних відносин консерватизм у бухгалтерському обліку не повинен заважати інноваційним змінам. Діджиталізаційні процеси, які активно набирають обороти в бухгалтерському обліку є необхідним та важливим кроком для забезпечення ефективності діяльності організації. В умовах цифрової економіки бухгалтерський облік вимагає гнучкості облікових процесів та спеціальних знань від працівників бухгалтерії, що стосується впровадження й використання інформаційних систем і технологій нового покоління. Це, в свою чергу, необхідно для формування своєчасної та достовірної інформації про діяльність підприємства. Таким чином, адаптація до нових цифрових технологій стає ключовим чинником успіху в сучасному бізнес-середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ritter T., Pedersen C. L. Digitization capability and the digitalization of business models in business-to-business firms: Past, present, and future. *Industrial Marketing Management*, 2020. № 86. P. 180–190. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.11.019>
2. Knudsen D.-R. Elusive boundaries, power relations, and knowledge production: A systematic review of the literature on digitalization in accounting. *International Journal of Accounting Information Systems*. 2020. № 36. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2019.100441>
3. Stoica O.C., Ionescu-Feleagă L. Digitalization in accounting: A structured literature review. In Proceedings of the 4th International Conference on Economics and Social Sciences. *Bucharest University of Economic Studies*. 2020. P. 453–464. DOI: <https://doi.org/10.2478/9788366675704-045>
4. Antonini C. Accounting digitalization in the quest for environmental sustainability. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cosust.2023.101399>
5. Coman D.M., Ionescu C.A., Duică A., Coman M.D., Uzlaş M.C., Stănescu S.G. Digitization of accounting: The premise of the paradigm shift of role of the professional accountant. *Applied Sciences*, 2022. № 12(7). DOI: <https://doi.org/10.3390/app12073359>
6. Awang Y., Shuhidan S. M., Taib A., Rashid N., Hasan M.S. Digitalization of accounting profession: An opportunity or a risk for future accountants? *Proceedings*, 2022. № 82(1). DOI: <https://doi.org/10.3390/proceedings2022082093>
7. Taib A., Awang Y., Shuhidan S. M., Rashid N., Hasan M.S. Digitalization in accounting: Technology knowledge and readiness of future accountants. *Universal Journal of Accounting and Finance*, 2022. № 10(1). P. 348–357. DOI: <https://doi.org/10.13189/ujaf.2022.100135>
8. Євсєєва О.О., Іванова Н.А., Скорба О.А. Вплив цифрових інновацій на ефективність бухгалтерського обліку в Україні. *Актуальні питання економічних наук*, 2024. № 1. С. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13296464>
9. Гнатєва Т., Яковенко А., Златова М. Особливості використання штучного інтелекту для потреб бухгалтерського обліку та управління підприємством. *Економічний вісник Причорномор'я*, 2024. № 5. С. 3–19. DOI: <https://doi.org/10.37000/ebbsl.2024.05.01>
10. Bharadwaj A., El Sawy O. A., Pavlou P.A., Venkatraman N. Digital business strategy: Toward a next generation of insights. *MIS Quarterly*. 2013. № 37(2). С. 471–482. DOI: <https://doi.org/10.25300/MISQ/2013/37:2.3>
11. Плекан М., Курей О., Возняк, Р.-Я. Переваги діджиталізації в обліку для підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. С. 68–75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-68>
12. Бардаш С.В., Грабчук І.Л. Цифрові технології в сфері бухгалтерського обліку: основні можливості та ризики. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.9.18>

REFERENCES:

1. Ritter T., & Pedersen C. L. (2020) Digitization capability and the digitalization of business models in business-to-business firms: Past, present, and future. *Industrial Marketing Management*, no. 86, pp. 180–190. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.11.019>
2. Knudsen D.-R. (2020) Elusive boundaries, power relations, and knowledge production: A systematic review of the literature on digitalization in accounting. *International Journal of Accounting Information Systems*, no. 36, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2019.100441>
3. Stoica O. C., & Ionescu-Feleagă L. (2020) Digitalization in accounting: A structured literature review. In Proceedings of the 4th International Conference on Economics and Social Sciences. pp. 453–464. Bucharest University of Economic Studies. DOI: <https://doi.org/10.2478/9788366675704-045>
4. Antonini C. (2024) Accounting digitalization in the quest for environmental sustainability. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, no. 66. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cosust.2023.101399>
5. Coman D. M., Ionescu C. A., Duică A., Coman M. D., Uzlaş M. C., & Stănescu S. G. (2022) Digitization of accounting: The premise of the paradigm shift of role of the professional accountant. *Applied Sciences*, no. 12(7). DOI: <https://doi.org/10.3390/app12073359>
6. Awang Y., Shuhidan S. M., Taib A., Rashid N., & Hasan M. S. (2022). Digitalization of accounting profession: An opportunity or a risk for future accountants? *Proceedings*, no. 82(1). DOI: <https://doi.org/10.3390/proceedings2022082093>
7. Taib A., Awang Y., Shuhidan S. M., Rashid N., & Hasan M. S. (2022) Digitalization in accounting: Technology knowledge and readiness of future accountants. *Universal Journal of Accounting and Finance*, no. 10(1), pp. 348–357. DOI: <https://doi.org/10.13189/ujaf.2022.100135>
8. Yevseeva O. O., Ivanova N. A., & Skorba O. A. (2024) Vplyv tsyfrovyykh innovatsii na efektyvnist bukhhalterskoho obliku v Ukraini [The impact of digital innovations on the effectiveness of accounting in Ukraine]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, no. 1, pp. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13296464> (in Ukrainian)
9. Hnatyieva T., Yakovenko A., & Zlatova M. (2024) Osoblyvosti vykarystannia shchuchnoho intelektu dlia potreb bukhhalterskoho obliku ta upravlinnia pidpriemstvom [Features of using artificial intelligence for accounting and enterprise management needs]. *Ekonomichnyy visnyk Prychornomor'ia*, no. 5, pp. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.37000/ebbsl.2024.05.01> (in Ukrainian)
10. Bharadwaj A., El Sawy O. A., Pavlou P. A., & Venkatraman N. (2013) Digital business strategy: Toward a next generation of insights. *MIS Quarterly*, no. 37(2), pp. 471–482. DOI: <https://doi.org/10.1010.25300/MISQ/2013/37:2.3>
11. Plekan M., Kurey O., & Voznyak R.-Ya. (2024) Perevahy didzhytalizatsii v obliku dlia pidpriemstv [Advantages of digitalization in accounting for enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 61, pp. 68–75. DOI: <https://doi.org/10.1010.32782/2524-0072/2024-61-68> (in Ukrainian)
12. Bardash S. V., & Hrapchuk I. L. (2021) Tsifrovi tekhnolohiyi v sferi bukhhalterskoho obliku: osnovni mozhlyvosti ta ryzyky [Digital technologies in the field of accounting: main opportunities and risks]. *Efektivna ekonomika*, no. 9. DOI: <https://doi.org/10.1010.32702/2307-2105-2021.9.18> (in Ukrainian)

УДК 657:004.9:005.94:004.42:004.8

JEL D24, L86, M15, M41, O33

Феденько Світлана Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фармацевтичного управління, технології ліків та фармакогнозії, Івано-Франківський національний медичний університет. **Плекан Марія Володимирівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аналізу, Національний університет «Львівська політехніка». **Юрченко Олександр Анатолійович**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. **Діджиталізація бухгалтерського обліку: сучасні тенденції та інструменти автоматизації.**

Поточне дослідження присвячене обґрунтуванню важливості впровадження цифрових технологій у сучасних облікових процесах підприємства. У дослідженні ретельно систематизовано інструменти автоматизації облікових процесів в умовах цифровізації, які мають значний вплив на ефективність бухгалтерського обліку в Україні. Встановлено, що успішна автоматизація передбачає інтеграцію новітніх технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, хмарні рішення, аналітичні системи тощо. Авторами також узагальнено подальші тенденції впровадження цифрових технологій в трансформаційних умовах України, які включають адаптацію до нових вимог ринку, розвиток кваліфікації бухгалтерів та інтеграцію інноваційних рішень у бізнес-процеси. Встановлено, що для успішної цифровізації бухгалтерського обліку необхідна не лише реалізація технічних змін, а й зміна підходів до управління, що виправдано потребами сучасного підприємництва в Україні.

Ключові слова: штучний інтелект, блокчейн технології, хмарні технології, автоматизація процесів, ведення обліку.

UDC 657:004.9:005.94:004.42:004.8

JEL M41, O33, L86, M15, D24

Svitlana Fedenko, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pharmaceutical Management, Drug Technology and Pharmacognosy, Ivano-Frankivsk National Medical University. **Mariia Plekan**, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Analysis, National University «Lviv Polytechnic». **Oleksandr Yurchenko**, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Taxation, Dmytro Motorny Tavri State University of Agrotechnology. **Digitalization of accounting: current trends and automation tools.**

Digital technologies have long been an integral part of global accounting. However, their implementation in Ukrainian enterprises has begun relatively recently. The current study is devoted to substantiating the importance of introducing digital technologies in modern accounting processes of an enterprise. The research was carried out with the help of systematization methods – to reveal the existing automation tools in accounting in modern conditions of digitization, the analysis method – to evaluate the existing scientific base of research on the chosen topic, as well as methods of induction and deduction and generalization to form further trends in the development of digital automation tools. The study carefully systematizes the tools for automating accounting processes in the context of digitalization, which have a significant impact on the efficiency of accounting in Ukraine. It is established that successful automation involves the integration of the latest technologies, such as artificial intelligence, blockchain, cloud solutions, analytical systems, etc. It is found that these technologies help to optimize accounting procedures, improve data accuracy, and ensure transparency and accessibility of information for all stakeholders. The author also summarizes further trends in the introduction of digital technologies in the transformational conditions of Ukraine, which include adaptation to new market requirements, development of accountants' qualifications and integration of innovative solutions into business processes. It is established that successful digitalization of accounting requires not only the implementation of technical changes, but also a change in management approaches, which is justified by the needs of modern entrepreneurship in Ukraine. The study emphasizes the importance of formulating digitalization strategies that take into account the specifics and characteristics of the Ukrainian market, in particular, its transformational challenges. Further research should be aimed at studying the impact of each digital tool on the organization of accounting at modern Ukrainian enterprises.

Keywords: artificial intelligence, blockchain technologies, cloud technologies, process automation, record keeping.